

SSH - Secure Shell

Omówienie protokołu na przykładzie OpenSSH

Paweł Pokrywka

Co to jest SSH?

Secure Shell to protokół umożliwiający przede wszystkim zdalne wykonywanie komend. Powstał jako bezpieczna alternatywa telneta.

Wykorzystuje szyfrowanie transmisji oraz kilka metod bezpiecznej autoryzacji.

Co to jest OpenSSH?

- OpenSSH to wolna (otwarta) implementacja protokołu SSH udostępniana na licencji BSD.
- Rozwijana przez zespół doświadczonych programistów ^a
- W chwili obecnej (rok 2004) najpopularniejsza implementacja dla systemów uniksowych.
- Wykorzystywana w prawie każdej dystrybucji Linuksa, systemach BSD, a także w Solarisie, Cisco IOS i innych.

^a...tworzących system OpenBSD

Możliwości

- Silne szyfrowanie (AES, Blowfish, 3DES)
- Silne metody uwierzytelniania (PKI, OTP, Kerberos)
- Transmisja sesji X11
- Przekierowywanie portów
- SSO
- SFTP - transmisja plików
- Kompresja transmisji
- VPN - PPPoSSH

Wersje

SSH1 to pierwsza wersja protokołu. Odkryto w niej luki, które zaowocowały powstaniem SSH2 ^a

- Łamanie haseł (RC4 + blokowanie pustych haseł)
- Powtarzanie połączeń (RC4)
- Modyfikacja transmitowanych danych (RC4 + CRC)
- Przenoszenie autoryzacji na inny serwer (gdy szyfrowanie wyłączone)

SSH2 nie jest kompatybilne z SSH1. OpenSSH implementuje obie wersje protokołu.

^aLuki nie są krytyczne i mogły zostać stosunkowo łatwo poprawione. Marketing.

Specyfikacja

SSH2 jest zdefiniowane w następujących dokumentach:

- draft-ietf-secsh-architecture-12
- draft-ietf-secsh-transport-14
- draft-ietf-secsh-userauth-15
- draft-ietf-secsh-connect-15

Architektura SSH2

Protokół SSH składa się z 3 warstw:

- Transportowej (uzgadnianie algorytmów i kluczy). Zapewnia:
 - Integralność
 - Poufność
 - Kompresję danych (opcjonalnie)
 - *Perfect Forward Secrecy*
- Autentykacji (hasła, PKI itd.)
- Połączenia (z wielokrotnianie)

Architektura SSH2 cd.

- SSH działa w sieciach IP.
- Architektura klient – serwer.
- Serwer nasłuchuje na porcie 22/TCP.

Serwer

- Podczas instalowania serwera SSH administrator generuje *klucz hosta* dla tej maszyny.
- Kluczy może być tyle, ile algorytmów obsługuje serwer.
- Obsługiwane algorytmy asymetryczne:
 - RSA
 - DH
 - DSA
- Modele certyfikacji kluczy:
 - Baza kluczy na kliencie
 - CA

Centrum Certyfikacji

Schemat działania systemu opartego o centrum certyfikacji:

- CA generuje parę kluczy: publiczny i prywatny
- Klucze publiczne serwerów są podpisywane przez CA ^a
- Każdy klient instaluje klucz CA

Gdy klient posiada klucz CA może z łatwością zweryfikować poprawność certyfikatu serwera — wystarczy sprawdzić czy podpis jest prawidłowy.

^a Podpisany klucz publiczny to *certyfikat*

Baza kluczy na kliencie

Jest to rozwiązanie najpopularniejsze, ponieważ nie wymaga Infrastruktury Klucza Publicznego (*PKI*).

- Przy pierwszym połączeniu klient ściąga z serwera jego klucz publiczny.
- Klient powinien zaprezentować użytkownikowi *odcisk palca* klucza serwera.
- Użytkownik powinien zweryfikować za pomocą innego kanału czy odcisk palca zgadza się.
- Klucz zapisywany jest w lokalnej bazie.

```
joe@localhost:~$ ssh joe@serwer
```

```
The authenticity of host 'serwer (a.b.c.d)' can't be established.
```

```
RSA key fingerprint is 4f:f6:35:c6:c3:22:05:ad:c3:80:c8:5f:b7:06:6c:b4
```

```
Are you sure you want to continue connecting (yes/no)?
```

Negocjacja parametrów

Połączenie SSH może korzystać z wielu dostępnych algorytmów i protokołów kryptograficznych. Decyzja o użyciu konkretnego zbioru algorytmów zapada na etapie negocjacji parametrów połączenia.

Ustalania dotyczą m.in.:

- Algorytmu symetrycznego
- Algorytmu asymetrycznego
- Metody autoryzacji
- Operacji, które użytkownik może wykonać korzystając z tego połączenia (przenoszenie połączeń X11 etc.)

Preferencje dot. ustaleń określa polityka (ang. *Policy*).

Transmisja

Format pakietu SSH (warstwa transportowa):

- Długość pakietu (4 bajty)
- Długość dopełnienia (1 bajt)
- Dane
- Losowe dopełnienie
- *MAC* - tylko ta część pakietu nie jest szyfrowana!

Dopełnienie jest dobierane tak, aby wielkość całego pakietu z wyjątkiem *MACa* była wielokrotnością długości bloku ^a algorytmu szyfrującego.

^a Dla algorytmów strumieniowych - wielokrotnością 8

Zabezpieczenia

Poufność: Szyfrowanie, najczęściej blokowe w trybie CBC.

Integralność:

$$mac = MAC(K, S||P)$$

K – klucz,

S – numer pakietu,

P – niezaszyfrowany pakiet

Transmisja jest rozbita na dwa kanały: wysyłanie i odbieranie. Szyfrowanie i zapewnienie integralności jest realizowane oddzielnie dla obu kanałów.

Uzgadnianie kluczy

Gdy zakończy się faza *KEX*, klient i serwer dysponują parą tajnych danych: *K* i *H*

Za pomocą:

$$x = \text{HASH}(K \| H \| \textit{litera} \| \textit{id_sesji})$$

generowane są:

- Wektory inicjalizujące
- Klucze szyfrujące
- Klucze używane do zapewnienia integralności (*MAC*)

Przebieg połączenia

Warstwa transportowa.

1. Wymiana wersji oprogramowania.
2. Wymiana listy obsługiwanych algorytmów i protokołów.
3. Uzgodnienie kluczy K i H .
4. Wygenerowanie kluczy sesji.
5. Przekazanie H do warstwy autentykacji.

Renegocjacja kluczy jest powtarzana co godzinę lub co 1GB przesłanych danych, w zależności od tego co nastąpi wcześniej.

Przebieg połączenia cd.

W warstwie autentykacji także dochodzi do negocjacji protokołu uwierzytelniania.

- *password*
- *publickey*
- *hostbased*

Wybrana metoda uwierzytelniania zależy od polityki zdefiniowanej na serwerze i na kliencie.

password

Autoryzacja oparta na haśle.

- Użytkownik wpisuje hasło, które jest wysyłane do serwera.
- Poufność jest zapewniana przez warstwę transportową.

Wada tej metody jest to, że hasło może zostać przechwycone przez:

- nieuczciwego administratora
- osobę wykonującą atak człowiek w środku

publickey

1. Użytkownik za pomocą bezpiecznego kanału umieszcza swój klucz publiczny na serwerze.
2. Klucz prywatny użytkownika znajduje się tylko na jego komputerze; jest chroniony hasłem.
3. Podczas logowania użytkownik podpisuje pakiet danych, które zawierają między innymi H i wysyła do serwera.
4. Serwer sprawdza, czy podpis jest prawidłowy używając klucza publicznego użytkownika.
5. Jeśli podpis jest prawidłowy serwer zezwala użytkownikowi na dostęp.

Hasło nie opuszcza komputera użytkownika!

Perfect Forward Secrecy

Serwer oprócz kluczy *host key*, które są stałe, co godzinę generuje parę kluczy *temp key*.

- Po nawiązaniu połączenia klient ściąga z serwera *temp key*
- Do uzgodnienia kluczy szyfrujących wykorzystywane są obie pary kluczy.

Jeśli atakujący:

- Podslucha całą zaszyfrowaną sesję i...
- przechwyci prywatny klucz serwera *host key*

to ma co najwyżej godzinę na przechwycenie prywatnego klucza tymczasowego *temp key*. Po tym czasie transmisji nie da się odszyfrować!

Atak człowiek w środku

1. A łączy się z M, myśląc, że komunikuje się z B.
2. M przedstawia A swój klucz publiczny.
3. A naiwnie go akceptuje ^a.
4. A wysyła hasło M, cały czas myśląc, że komunikuje się z B.
5. M wysyła hasło B, i dalej działa jako pośrednik podsłuchując transmisję.

Atakujący poznaje hasło A.

Można się przed tym zabezpieczyć stosując autentykację opartą na kluczu publicznym i/lub weryfikując klucz publiczny serwera.

^aFuzzy Fingerprint

Przykład MitM

```
@@@@@@@@@@@@server@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@
@   WARNING: REMOTE HOST IDENTIFICATION HAS CHANGED!   @
@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@
IT IS POSSIBLE THAT SOMEONE IS DOING SOMETHING NASTY!
Someone could be eavesdropping on you right now (man-in-the-middle
attack)!
It is also possible that the RSA host key has just been changed.
The fingerprint for the RSA key sent by the remote host is
4f:f6:35:c6:c3:22:05:ad:c3:80:c8:5f:b7:06:6c:b4.
Please contact your system administrator.
Add correct host key in /home/joe/.ssh/known_hosts to get rid of
this message.
Offending key in /home/joe/.ssh/known_hosts:30
RSA host key for server has changed and you have requested
strict checking.
Host key verification failed.
```